

Saksprotokoll

Utvalg:	Formannskapet	
Møtedato:	12.01.2005	
Arkivsak:	04/04103- 000678/05	Arkiv: A10 &00
Sak:	0003/05	

NY BARNEHAGELOV - HØRING

Behandling:

Representanten Tenningås SV fremmet følgende tilleggsforslag:

”§1, 2.ledd Formål: Formålsparagrafen bør endres fra spesifikt å peke på kristne grunnverdier til å henvise til samfunnets grunnverdier på en slik måte at det virker inkluderende for barn fra ulike grupper og kulturbakgrunn.”

Tilleggsforslaget ble enstemmig vedtatt.

Deretter ble rådmannens innstilling med det vedtatte forslaget enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Stange kommune slutter seg til lovutkastet til ny barnehagelov med begrunnelser som går fram av saksutredningen. Stange kommune ønsker imidlertid følgende endringer/at følgende alternativ gjøres gjeldene:

§ 10 Godkjenning: Her må det lovfestes en norm for leke- og oppholdsareal inne og ute (dvs. en videreføring av gjeldende lov om barnehager § 3).

§ 18 Ledelse: Alternativ B må lovfestes.

§ 19 Barnehagens øvrige personale: Alternativ A må lovfestes.

”§1, 2.ledd Formål: Formålsparagrafen bør endres fra spesifikt å peke på kristne grunnverdier til å henvise til samfunnets grunnverdier på en slik måte at det virker inkluderende for barn fra ulike grupper og kulturbakgrunn.”

Rett utskrift:

Stange kommune, den 12.01.2005

Kari Vasaasen
formannskapssekretær

Saksprotokoll sendes:

✓ Barnehager v/virksomhetsleder

NY BARNEHAGELOV - HØRING

Saksbehandler: Knut Bryhni
Arkivsak: 04/04103 - 024994/04
Saken skal sluttbehandles av: Formannskapet

Arkiv: A10 &00

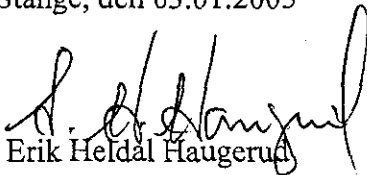
Saksnr.: **Utvalg**
0003/05 **Formannskapet**

Møtedato
12.01.05

Rådmannens innstilling:

1. Stange kommune slutter seg til lovutkastet til ny barnehage lov med begrunnelser som går fram av saksutredningen. Stange kommune ønsker imidlertid følgende endringer/at følgende alternativ gjøres gjeldene:
§ 10 Godkjenning: Her må det lovfestes en norm for leke- og oppholdsareal inne og ute (dvs. en videreføring av gjeldende lov om barnehager § 3).
§ 18 Ledelse: Alternativ A må lovfestes.
§ 19 Barnehagens øvrige personale: Alternativ A må lovfestes.

Stange, den 03.01.2005

Erik Heldal Haugerud
rådmann

SAKSOPPLYSNINGER

Sammendrag:

Barne- og familiedepartementet (BFD) har sendt ut høringsnotat om ny barnehagelov med høringsfrist 10. januar 2005. Høringsforslaget har først og fremst endringer i forhold til barnehagens innhold, barns rett til medbestemmelse, bestemmelser om kommunens rolle som barnehagemyndighet (godkjenning, tilsyn), bestemmelser om prioritet ved opptak, fylkesmannens tilsynskompetanse forslås endret, norm for areal ute og inne fjernes, alternative forslag til bestemmelser om barnehagens ledelse og det øvrige personalet.

Rådmannen gir sin støtte til de fleste endringsforslag. Det foreslås imidlertid at nåværende "Arealnorm" opprettholdes. Vedrørende alternative forslag til §§ 18 og 19 så gis det støtte til at alternativ A lovfestes under § 18 og tilsvarende at alternativ A lovfestes under § 19.

Bakgrunn:

Barne- og familiedepartementet (BFD) har sendt ut høringsnotat om ny barnehagelov. Fristen for å komme med merknader er satt til 10. januar 2005.

Forslaget imøtekommer behovet for oppdatering og forbedring av Lov om barnehager av 5. mai 1995 nr. 19, med endringer senest ved lov 4. juli 2003 nr. 73. Hensikten fra BFD er lage en forenklet lov som dermed er mer brukervennlig. Departementet ser det som et overordnet mål at statlig regelverk rettet mot kommunesektoren i minst mulig grad legger bindinger på kommunens oppgaveløsning. Samtidig er det et mål for utviklingen av barnehagesektoren at regelverket skal sikre høy kvalitet på barnehagetilbudet. Høringsnotatet har som utgangspunkt at ansvaret for finansieringen av barnehagesektoren gradvis skal overføres til kommunene fra 01.01.2006.

Om lovens karakter sier BFD at den har bestemmelser om barnehagens formål og innhold med den hensikt å fastslå verdigrunnet og sikre kvaliteten på barnehagens innhold og arbeidsform. Loven regulerer plikter og oppgaver for barnehagemyndigheten og for barnehageeierne.

Lovforslaget innebærer til dels store endringer av følgende bestemmelser:

- Barnehagens innhold
- Barns rett til medbestemmelse
- Bestemmelser om kommunens rolle som barnehagemyndighet (godkjenning, tilsyn)
- Bestemmelser om prioritet ved opptak
- Fylkesmannens tilsynskompetanse forslås endret
- Norm for areal ute og inne fjernes
- Alternative forslag til bestemmelser om barnehagens ledelse og det øvrige personalet

Utover dette foreslås det enkelte mindre endringer og flere endringer av redaksjonell art. Flere av paragrafene foreslås videreført uendret.

Ny lov om barnehager er sendt på høring til Samarbeidsutvalgene (SU) i kommunale barnehager. Det er mottatt høringsuttalelser fra 8 SU.

Vurdering:

Rådmannen ser at det er behov for å foreta endringer i deler av barnehageloven for at den skal tilpasses samfunnsmessige endringer. Bl.a. vil full barnehagedekning medføre at lovverk bør endres. Samtidig ser rådmannen at dagens lovverk ikke har vært til hinder for at det i Stange kommune er foretatt en stor barnehageutbygging de seneste år. Rådmannen har heller ikke opplevd dagens barnehagelov som en "bremsekloss" i forhold til utbygging av private barnehager og har heller ikke mottatt tilbakemeldinger som tyder på at dagens lovverk for barnehager er blitt opplevd som problematisk for private utbyggere.

Lovutkastets Kapittel I: Barnehagens formål og innhold.

§ 1 Formål og § 2 Barnehagens innhold.

Formålsparagrafen foreslås videreført uendret mens innholdsparagrafen foreslås utvidet, slik at elementer som i gjeldende lov står i Rammeplanen (forskrift til dagens lov) flyttes fra forskrift til lov. Dette medfører en tydeligere lovfesting av barnehagens kvalitet og samfunnsmandat. FN's konvensjon om barns rettigheter har vært et viktig underlagsdokument.

Høringsuttalelsene støtter forslaget om en utvidelse av § 2 Barnehagens innhold ved at en del av det som i dag står i Rammeplan blir tatt inn i lovteksten. Vedrørende formålsparagrafen så stiller de ansattes representanter i SU i en barnehage spørsmål ved "kristne grunnverdier" – dette sett i forhold til minoriteter. For øvrig er det ingen kritiske merknader til formålsparagrafen.

Rådmannen registrerer at det har vært diskusjon om barnehagelovens kristne formålsparagraf. I dagens barnehager har vi barn fra ulike kulturer som tilsier at en formålsparagraf som bygde på samfunnets grunnverdier ville vært mer inkluderende for alle grupper. Samtidig har vi ikke mottatt tilbakemeldinger på at dagens kristne formålsparagraf har skapt problemer. Rådmannen fremmer derfor ikke forslag til endring. Rådmannen støtter forslaget til en utvidelse av §2 Barnehagens innhold. Dette bidrar til å tydeliggjøre barnehagen som en pedagogisk institusjon.

Stange kommune støtter høringsforslagets §§ 1 og 2.

Lovutkastets Kapittel II: Barns og foreldres medvirkning.

§ 3 Barns rett til medvirkning.

Det foreslås at barns rett til medvirkning og medbestemmelse blir lovfestet. Det vises igjen til FN's konvensjon og barns rett til å bli møtt med respekt og anerkjennelse.

Høringsuttalelsene støtter forslaget og "... synes det er spennende og riktig at FN's barnekonvensjon innarbeides i barnehageloven".

Rådmannen støtter forslaget. Tradisjonelt har barnehagene, i større eller mindre grad, arbeidsmetoder som ivaretar barns interesser. Dette er også et prioritert område i 2005.

Stange kommune støtter høringsforslagets § 3.

§ 4 Foreldreråd og samarbeidsutvalg.

BFD mener at det fortsatt er nødvendig å sikre foreldrenes rett til medvirkning i tråd med FN's barnekonvensjon artikkel 5 om foreldrenes ansvar for oppdragelsen. Dette har vært nedfelt siden den første loven kom i 1975. Imidlertid ønsker departementet å ta vekk de detaljerte reglene i forskriften om foreldreråd og samarbeidsutvalg, slik at disse utformes lokalt med grunnlag i erfaringer og behov i den enkelte kommune og den enkelte barnehage.

Høringsuttalelsene: Det er ingen kritiske merknader til at de detaljerte reglene fjernes.

Rådmannen har ingen merknader til at de detaljerte reglene om foreldreråd og samarbeidsutvalg. Rådmannen anser at dette uten problemer kan utformes lokalt her i Stange kommune.

Stange kommune gir sin tilslutning til forslaget.

Lovutkastets Kapittel III. Ansvar og myndighet.

§ 6 Godkjenningsplikt.

BFD foreslår å skjerpe vilkårene for når en virksomhet er godkjenningspliktig. Dette for å sikre at barn ikke skal være i institusjonspregede heldagstilbud uten pedagogisk forsvarlige rammer.

Høringsuttalelsen: En høringsuttalelse som ser det som positivt at det er videreført faste grenser for godkjenningsplikt. For øvrig ingen høringsuttalelser som kommenterer dette punktet.

Rådmannen ser at presiseringen og innskjerpingen av dagens lovbestemmelse kan medføre administrativt merarbeid for kommunen. Det er imidlertid viktig å sikre kvaliteten på tilsynsordninger som omfatter mange barn med opphold mange timer i uka ved at disse omfattes av bestemmelsene i barnehageloven og dermed må søke godkjenning. Dessuten vil lovteksten da i større grad være i samsvar med kravene i "Forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v." noe som kan være hensiktsmessig i forhold til kommunens rolle som tilsynsmyndighet.

Stange kommune støtter endringsforslaget.

§ 7 Barnehageeiers ansvar.

BFD foreslår en ny bestemmelse som slår fast og klargjør barnehageeiers ansvar. Det er en fordel for barnehageeier, for kommunen som tilsynsmyndighet og for brukerne at alle ansvarsnivåer klart defineres i loven. Samtidig foreslår BFD å innføre en hjemmel som gir departementet rett til å pålegge barnehageeiere å fremskaffe regnskapsdata og tjenestedata.

Høringsuttalelsen: Ingen høringsuttalelser kommenterer dette punktet.

Rådmannen mener at det er til hjelp for kommunens utøving av tilsyn med den enkelte barnehage at eiers forpliktelser er lovfestet. Dette innebærer at eiers ansvar for at barnehagen drives i samsvar med gjeldende lover og avtaleverk er regulert direkte i loven. Ved overgang til rammefinansiering må kommunene sikres lovhjemmel til å kunne innhente nødvendige opplysninger for å håndtere tildeling av ressurser.

Stange kommune gir sin tilslutning til endringsforslaget.

§ 8 Kommunens ansvar

BFD ønsker her å regulere kommunens oppgaver som barnehagemyndighet og hjemle det i en ny § 8 for å synliggjøre rollen. Kommunen er lokal barnehagemyndighet, og det er kommunen som skal påse at alle barnehagene drives i samsvar med de krav som stilles i loven. I tillegg videreføres kommunens plikt til å sørge for at det finnes tilstrekkelig antall barnehageplasser for barn under opplæringspliktig alder. Utbyggingsmønster og driftsformer skal tilpasses lokale forhold. Den frie etableringsretten videreføres.

Rådmannen anser at lovforslaget gir kommunene større myndighet i forhold til barnehagetilbudet i kommunen.

Det har vært drøftet om kommunen skal ha anledning til å si nei til nyetableringer når det er full behovsdekning. Dette for å ivareta eksisterende barnehager. En slik endring vil ha både positive og negative sider. Det vil være positivt for etablerte barnehager som ikke vil få konkurranse fra nyetableringer og dermed i større grad er sikret nok søkere. Samtidig vil en fri etableringsrett i større grad sikre fri konkurranse der foreldrenes valg vil være førende for hvilke barnehager som skal "overleve". Samtidig kan en oppleve at barnehager vil gå med "halv kapasitet" p.g.a. nyetableringer – noe som vil medføre merutgifter/tap av inntekter. Samfunnsøkonomisk er det heller ikke gunstig at bygg som er etablert som barnehagebygg står tomme/må bygges om til andre formål. Ved full barnehagedekning vil imidlertid markedet

sannsynligvis styre dette slik at nyetableringer vil være lite aktuelt. Erfaringer fra siste 2 år har i alle fall vist at de som vurderer å starte ny barnehage i Stange kommune har trukket seg når de får informasjon om kommunens barnehagedekning fra 01.08.2004. Stange kommune gir sin tilslutning til lovforslaget.

§ 9 Fylkesmannens ansvar.

BFD foreslår å oppheve fylkesmannens kompetanse til å føre tilsyn med den enkelte barnehage. Det foreslås at fylkesmannen i stedet gis kompetanse til å føre tilsyn med at kommunene utfører de oppgaver den som barnehagemyndighet er pålagt etter barnehageloven. *Høringsuttalelsen:* Ingen høringsuttalelser kommenterer dette punktet.

Rådmannen ser det som positivt at fylkesmannens kompetanse til å føre tilsyn med den enkelte barnehage oppheves. Det kan medføre problemer at 2 instanser (kommunen og fylkesmannen) har samme kompetanse til å føre tilsyn. I Stange kommune har dette ikke bydd på problemer men så har heller ikke fylkesmannen gjort bruk av sin kompetanse. Dette siste tilsier også at den bør oppheves.

Stange kommune gir sin tilslutning til endringsforslaget.

Lovutkastets Kapittel IV: Barnehagemyndighetens generelle oppgaver.

§ 10 Godkjenning.

BFD foreslår at dagens bestemmelser om barnehagens utforming (§ 3 i gjeldende lov) ikke videreføres. Dette fordi kommunene skal vurdere egnetheten av lokaler og uteområde ut fra en skjønnsmessig helhetsvurdering. I tillegg foreslås at dagens frie etableringsrett videreføres.

Høringsuttalelser: Samtlige høringsuttalelser påpeker at dagens krav til barnas leke- og oppholdsareal bør opprettholdes.

Dagens lov sier at godkjenningsmyndigheten fastsetter det totale innendørs netto leke- og oppholdsareal for den enkelte barnehage. Netto leke- og oppholdsareal for det enkelte barn fastsettes av eier og her har departementet en anbefalt norm på 4 kvm over 3 år med en utvidelse på 30 % for barn under 3 år. Anbefalt uteareal er 6 ganger godkjent leke- og oppholdsareal inne. I vedtektene for de kommunale barnehagene er netto leke- og oppholdsareal fastsatt til 4 kvm over 3 år og 5,5 kvm under 3 år. De aller fleste private heldagsbarnehager følger samme norm.

Rådmannen har ikke sett at dagens krav til godkjenning har medført problemer. Blir "arealnormen" fjernet i barnehageloven vil det uansett bli nødvendig å utarbeide, noen av de få sentrale krav fjernet, For å få en rettferdig behandling av private (og kommunale) barnehager vil det uansett bli nødvendig å utarbeide lokale retningslinjer for godkjenning. Rådmannen kan ikke se at disse i vesentlig grad kan avvike fra dagens arealkrav.

Stange kommune ber om at dagens bestemmelser om netto leke- og oppholdsareal videreføres.

§ 13 Prioritet ved opptak.

BFD viderefører retten til prioritet ved opptak i barnehage for barn med nedsatt funksjonsevne. Begrepet "barn med funksjonshemming" erstattes av "barn med nedsatt funksjonsevne" i tråd med St. meld. Nr. 40 (2002 – 2003) "Nedbygging av funksjonshemmede barrierer". Det skal ligge en sakkyndig vurdering til grunn for at fortrinnsretten skal utløses. BFD vil i tillegg lovfeste en prioritet ved opptak for barn som det er fattet vedtak om etter lov om barnevernstjenester §§ 4-12 og 4-4. Dette fordi et barnehagetilbud til disse barna vil kunne avhjelpe den sviktende omsorgen de ofte har i hjemmemiljøene sine.

Høringsuttalelsen: En høringsuttalelse som ser på dette som et positivt forslag. For øvrig ingen høringsuttalelser som kommenterer dette punktet.

Rådmannen ser at endringen ikke medfører noen endringer i forhold til dagens praksis og endringen vil ha minimale konsekvenser ved full barnehagedekning.

Stange kommune har ingen merknader til endringsforslaget.

Lovutkastets Kapittel V: Personalet.

§ 18 Ledelse

Her skisseres to alternativer (se vedlegg 3), A og B. Det ene (A) stiller krav om at barnehagen skal ha en forsvarlig pedagogisk og administrativ ledelse og at det skal være en daglig leder, og det andre (B) viderefører dagens krav til utdanning. BFD mener at nasjonale hensyn tilsier at bestemmelser om faglig ledelse av barnehagen er nødvendig for å sikre barn likeverdige pedagogiske tilbud.

Høringsuttalelsene: Samtlige høringsuttalelser støtter alternativ B og noen påpeker at de ønsker at vedkommende skal ha førskolelærerutdanning. Andre ser imidlertid positivt på en åpning for at andre med 3 – årig utdanning kan tilsettes.

Rådmannen mener at som en konsekvens av det i § 2 Innhold står at barnehagen skal være en "pedagogisk tilrettelagt virksomhet" bør leder i barnehagen ha pedagogisk utdanning. Dette er med å sikre kvaliteten i barnehagene og dermed også sikre småbarns rettigheter.

Rådmannen ser det imidlertid det som en fordel at det blir gitt rom for at annen 3 – årig pedagogisk utdanning også kan kvalifisere for å bli tilsatt som daglig leder i barnehage.

Dette fordi det har vist seg i noen tilfeller at det har skapt problemer at en ikke har kunnet tilsette for eksempel søkere/eiere med lærerutdanning som daglig leder i barnehage.

Stange kommune ønsker at alternativ B lovfestes.

§ 19 Barnehagens øvrige personale.

Her skisseres fire alternativer (se vedlegg 3), A, B, C og D, der de to første viderefører normen for antall barn per førskolelærer og de to andre opphever normen for pedagogisk bemanning. Alternativ A er i det alt vesentlige en videreføring av dagens bestemmelser der norm for pedagogbemanning fastsettes i forskrift. Alternativ B er lik alternativ A med unntak av at antall barn pr. førskolelærer (10 – 14 barn) lovfestes. Alternativ C er lik alternativ A – men "forskrift om pedagogisk bemanning" er fjernet dvs. at det er en formulering om "hensiktsmessig størrelse på barnegrupper". I alternativ D er også krav om pedagogisk bemanning fjernet.

Høringsuttalelsene: Samtlige høringsuttalelser støtter alternativ A og B. Høringsuttalelsene er temmelig likt fordelt mellom alternativ A, B og de som ikke har prioritert mellom A og B. *Rådmannen mener at personalets holdninger, kunnskap og kompetanse er den viktigste forutsetning for en kvalitativt god barnehage og for at barnehagen skal være en "pedagogisk tilrettelagt virksomhet" jfr. § 2 Innhold. Det vil samtidig være nødvendig å stille krav om en bemanning som står i forhold til antall barn. Rådmannen anser det derfor som uaktuelt å godkjenne barnehager uten pedagogisk bemanning og der det samtidig vil bli stilt krav om antall barn per ansatt for å kunne oppfylle lovens § 2. Rådmannen anser det derfor også hensiktsmessig at dette er lovfestet – men at norm for bemanning fastsettes i forskrift som må gi rom for faglig skjønn. Forskriften bes formulert slik at det gis rom for et rimelig skjønn. Rådmannen støtter ikke forslag B da dette gir den konsekvens at pedagogisk bemanning må økes i forhold til dagens norm i de tilfeller der vi har 18 – 19 barn over 3 år på en avdeling. Stange kommune ønsker at alternativ A lovfestes.*

Konklusjon:

Rådmannen er positiv til at sentrale regelverk kan forenkles der dette er hensiktsmessig og forsvarlig. Forenklingen må imidlertid ikke medføre en risiko for at tjenestetilbudet blir dårligere og/eller vanskeligere å kvalitetssikre. Lov om barnehager må fortsatt ha bestemmelser som ivaretar myndighetens ansvar for å sørge for et pedagogisk forsvarlig tilbud, slik at Stange kommune også i framtida får fornøyde brukere av barnehagetilbudet. Derfor er det nødvendig å ha noen normer/rammer å vurdere etter, slik som det går fram av uttalelsen over. Hva det skal gis godkjenning i forhold til?

Rådmannen vil understreke at gjeldende Lov om barnehager ikke oppleves for regelstyrt. De få bestemmelsene som gjelder anses hensiktsmessige og greie å forholde seg til i arbeidet, både for den som skal søke godkjenning og for kommunen som godkjenningsmyndighet. Stange kommune har derfor ikke i noen godkjenningssvak opplevd frustrasjon/klage fra søkere m.h.t. nåværende barnehagelovs bestemmelser. Når det gjelder godkjenning av barnehager er det andre lovverk som er mer regulerende i forhold til de krav som stilles. Dette gjelder bl.a. plan- og bygningsloven og forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. Vår erfaring er at særlig plan- og bygningsloven oppleves som langt mer detaljregulerende og langt mer arbeidskrevende for barnehageutbyggere enn nåværende lov om barnehager.

Vedlegg:

1. Høringsnotat om ny barnehagelov – brev til høringsinstansene
2. Høringsnotat om ny barnehagelov – sammendrag
3. Høringsnotat om ny barnehagelov – lovutkast
4. Sammendrag av høringsuttalelser fra SU i 8 kommunale barnehager.

Utrykte vedlegg:

1. Høringsnotat om ny barnehagelov
2. Brev til kommunene i Hedmark v/ordfører fra Utdanningsforbundet Hedmark
3. Høringsuttalelse fra SU i 8 kommunale barnehager

DET KONGELIGE
BARNE- OG FAMILIEDEPARTEMENT

Høringsinstansene

STANGE KOMMUNE	
Reg.nr. 022992/04	Saksbeh. KBR
11 NOV. 2004	
Ark.kode P	A10
Ark.kode S	800 (813)
J.nr. 04/04103	Dok.nr. 001
Kassasjon	

Deres ref

Vår ref
200404169

Dato 09.11.2004

Høringsnotat om ny barnehagelov

Barne- og familiedepartementet sender med dette utkast til ny barnehagelov på høring.

Hovedformålet med barnehageloven er å bidra til at barna får omsorg og et godt pedagogisk tilbud. Regelverket skal sikre høy kvalitet i barnehagetilbudet, samtidig som det skal legges til rette for mest mulig lokal utforming av kvalitetskrav mv.

Forslaget til ny barnehagelov imøtekommer behovet for en forenkling og modernisering av dagens lov av 5. mai 1995 nr. 19. Forslaget til ny barnehagelov med tilhørende forskrifter inneholder en rekke forenklinger som i sum vil gjøre lovverket mer brukervennlig. Et utviklingstrekk de siste årene har vært at kommunene gradvis har fått flere oppgaver og plikter som barnehagemyndighet. Når kommunesektoren får ansvaret for å løse en oppgave, bør også kommunen få ansvaret for å finne måter å organisere oppgaveløsningen på. Det bør legges til rette for at kommunene, ut fra et lokalpolitisk skjønn og demografi, kan prioritere hva som er viktigst og hvordan barnehagetilbudet skal utformes. På denne måten kan man oppnå en effektiv tjenesteproduksjon som imøtekommer brukernes behov. Den nye loven skal tydeliggjøre oppgavene til de ulike ansvarsnivåene og legge til rette for nye etableringer, økt lokal tilpasning og mangfold i barnehagetilbudet. Loven legger til rette for brukermedvirkning med tanke på å sikre foreldrene medinnflytelse på barnas hverdag.

Det foreslås i hovedsak endringer på følgende områder:

- innholdsbestemmelsen utvides

- barns rett til medbestemmelse foreslås synliggjort i en egen bestemmelse
- plikten til å søke godkjenning foreslås skjerpet
- reglene om kommunens behandling av godkjenningssøknader foreslås endret
- dagens bestemmelse om rett til prioritet ved opptak foreslås noe utvidet
- fylkesmannens tilsynskompetanse foreslås endret.

I tillegg foreslås det enkelte mindre endringer og flere endringer av ren redaksjonell art.

I høringsnotatet diskuteres også hvordan bestemmelsene om barnehagens ledelse og det øvrige personalet bør utformes. Med hensyn til den kompetansen som kreves av leder i barnehagen, skisseres det to alternativer. Når det gjelder barnehagens øvrige personale, beskriver departementet to hovedalternativer med tilhørende underalternativer. Departementet ønsker en åpen drøftelse av disse spørsmålene, og vil konkludere etter høringsrunden.

Et eget høringsutkast om saksbehandlingsregler for opptak i barnehagen vil bli sendt senere og inngå i arbeidet med Odelstingsproposisjonen.

Vedlagt følger høringsnotat om forslag til ny barnehagelov og liste over høringsinstanser.

Barne- og familiedepartementet ber om merknader til høringsnotatet **innen 10. januar 2005**. Dersom det er mulig, er det ønskelig at merknadene i tillegg til vanlig papirversjon også sendes per e-post til annecathrine.dietz@bfd.dep.no

Med hilsen

Arni Hole (e.f.)

Tove Friisø

Vedlegg 2

1 SAMMENDRAG

Barne- og familiedepartementet legger fram forslag til ny barnehagelov. Forslaget imøtekommer behovet for en oppdatering og forbedring av barnehageloven av 5. mai 1995 nr. 19. Den nye loven skal styrke forutsetningene for at barnehagen kan gi barna omsorg og et godt pedagogisk tilbud. Loven bidrar til en ryddig ansvarsfordeling og stabile rammer i en barnehagesektor som nærmer seg full dekning. Loven legger til rette for nye etableringer, kommunalt handlingsrom og mangfold i tilbudet. Det er et overordnet mål at statlig regelverk rettet mot kommunesektoren i minst mulig grad legger bindinger på kommunens oppgaveløsning. Kommunen er tilført flere nye oppgaver som barnehagemyndighet og bør derfor også få ansvaret for å finne måter å organisere oppgaveløsningen på. Lovutkastet innebærer derfor en vesentlig forenkling av eksisterende regelverk.

Kvalitet har vært en rettesnor i arbeidet med den nye loven. En arbeidsgruppe har vurdert hvordan kvaliteten i barnehagetilbudet kan sikres. Arbeidsgruppens anbefalinger, som refereres suksessivt i høringsnotatet, har utgjort en viktig del av grunnlaget for lovforslaget.

Høringsnotatet redegjør for bakgrunnen for endringsforslagene og gir en kortfattet beskrivelse av barnehagesektoren i dag. Rammefinansiering av barnehagesektoren har vært et mål i flere år. Rammefinansiering innebærer at kommunene får ansvaret for finansieringen av barnehagetilbudet, mens staten tilfører kommunene midler gjennom inntektssystemet. Høringsnotatet har derfor som utgangspunkt at ansvaret for finansieringen skal overføres til kommunene i nær framtid.

Dagens formålsbestemmelse i § 1 foreslås videreført uendret. Innholdsbestemmelsen foreslås utvidet til å inneholde bestemmelser som bygger på overordnede samfunns mål i vårt demokratiske samfunn, og som fastslår at barnehagen skal ta hensyn til barns ulike forutsetninger, som alder, kjønn, funksjonsnivå, sosiale, etniske og kulturelle bakgrunn. Barnehagen skal gi barn omsorg og oppdragelse og muligheter for lek, livsutfoldelse og meningsfulle opplevelser og aktiviteter i trygge og samtidig utfordrende omgivelser. Barnehagen skal i nær forståelse med barnas hjem bistå hjemmene i omsorgen og oppdragelsen av barnet, og skal på denne måten legge grunnlaget for livslang læring og aktiv deltakelse i et demokratisk samfunn. Innholdsbestemmelsen fastsetter overordnede bestemmelser om innholdet, samtidig som det gis muligheter til lokal tilpasning og variasjon. Formidling av verdier og kultur står i sentrum, og barnas egen kulturskaping, glede og mestring skal finne sted i det fellesskapet som barnehagen er. Bestemmelsen tydeliggjør videre at barnehagetilbudet for samiske barn skal bygge på samisk språk og kultur. Det er kommunen som har ansvaret for at barnehagetilbudet tilfredsstiller dette kravet. I samiske barnehager skal det finnes personale som kjenner samisk språk og kultur. Det pedagogiske personalet bør være samisktalende. I norske barnehager der det går samiske barn, skal foreldrene kunne forvente at barnehagens ansatte har kjennskap til og legger vekt på at også den samiske kultur skal være en del av barnehagens innhold. Sametinget forvalter midler som nyttes til tiltak for samiske barn, og gir veiledning til personalet. Disse mulighetene gjelder uavhengig av hvor barnehagen ligger.

I kapittel II i lovforslaget, Barns og foreldres medvirkning, foreslås det en ny bestemmelse som skal gi barn rett til medvirkning i barnehagen. Forslaget innebærer at prinsippet om barns rett til medvirkning i FNs barnekonvensjon synliggjøres i barnehageloven. Departementet foreslår at dagens regler om foreldremedvirkning, i form av foreldreråd og

samarbeidsutvalg, videreføres. Ordningene er vel innarbeidet og er med på å sikre samarbeid, kvalitet og brukerinnflytelse.

Kapittel II, Ansvar og myndighet, omhandler godkjenningssplikten og det ansvar barnehageeier, kommunen og fylkesmannen må ivareta. Departementet foreslår å skjerpe godkjenningssplikten, slik at det ikke skal være tvil om at tilbud med et klart institusjonspreg skal være omfattet av barnehagelovens bestemmelser. Departementet ønsker at alle relevante ansvarsnivåer skal spesifiseres i loven. En klar ansvars plassering vil etter departementets oppfatning gjøre loven mer anvendelig. Det foreslås en ny bestemmelse som klargjør barnehageeiers ansvar etter barnehageloven. I den nye bestemmelsen pålegges barnehageeier ansvaret for at virksomheten drives i samsvar med gjeldende lover og regelverk, at det fremlegges regnskapsdata og relevante opplysninger, at kommunen får den informasjon som er nødvendig for å føre kontantstøttere registeret og at det fastsettes vedtekter.

Departementet foreslår ingen vesentlige endringer i kommunens oppgaver. For å gjøre loven lettere tilgjengelig, foreslås det dog enkelte redaksjonelle endringer. Det fastslås at kommunen som lokal barnehagemyndighet skal sikre at alle barnehager drives i samsvar med gjeldende regelverk. Kommunens plikt til å sørge for at det finnes et tilstrekkelig antall barnehageplasser foreslås videreført. Det er naturlig å regulere enkelte av kommunens oppgaver som barnehagemyndighet særskilt og mer utfyllende i egne bestemmelser. Departementet foreslår derfor et kortfattet kapittel IV, med fokus på barnehagemyndighetens generelle oppgaver. Kommunen skal etter forslaget § 10 avgjøre søknader om godkjenning etter en helhetlig vurdering av barnehagens egnethet i forhold til formål og innhold, jf. §§ 1 og 2. Godkjenningssprosessen forenkles således. Kommunens plikt til å føre tilsyn og til å sørge for en samordnet opptaksprosess, foreslås videreført uendret. Det samme gjelder dagens regel om offentlig tilskudd til private barnehager. Hjemmelen for fastsettelse av forskrifter om foreldrebetaling videreføres også. Bestemmelsen om rett til prioritet ved opptak foreslås utvidet til også å gjelde barn det er fattet vedtak om etter barnevernloven §§ 4-12 og 4-4 annet og fjerde ledd.

Fylkesmannens tilsynskompetanse foreslås noe endret. Departementet foreslår at fylkesmannen ikke lenger skal føre tilsyn med den enkelte barnehage. I stedet bør fylkesmannen gis kompetanse til å føre tilsyn med at kommunen utfører de oppgaver den er pålagt som barnehagemyndighet, dvs. et forvaltningstilsyn. Fylkesmannens oppgaver som klageinstans foreslås videreført.

Lovens kapittel V, Personalet, skal ivareta en faglig forsvarlig bemanning i barnehagene. Med hensyn til den kompetanse som kan kreves av ledere i barnehager, skisserer departementet to alternativer. Den ene muligheten er å videreføre dagens krav om at leder skal ha utdanning som førskolelærer. Den andre muligheten er at det kun skal kreves at barnehagen skal ha en forsvarlig pedagogisk og administrativ ledelse. Med hensyn til barnehagens øvrige personale beskriver departementet to hovedalternativer med tilhørende underalternativer. Det ene hovedalternativet er å videreføre dagens system med forskriftsfestede krav til pedagogtetthet, med én førskolelærer per 14-18 barn når barna er over tre år og én per 7-9 barn når barna er under tre år. Det andre hovedalternativet er å utelate normen om pedagogtetthet og benytte et uspesifisert krav om at bemanningen skal bestå av faglig kvalifisert personale. Departementet ønsker å få høringsinstansenes vurdering av de ulike alternativene.

Lovens kapittel VI, Forskjellige bestemmelser, viderefører dagens regler om taushetsplikt, opplysningsplikt overfor sosialtjenesten og barnevernstjenesten samt helsekontroll for barn

og personale. I kapittel VII, Ikrafttredelse og endringer i andre lover, foreslås det at dagens barnehagelov oppheves når den nye loven trer i kraft.

For sammenhengens skyld gjør departementet oppmerksom på at et separat høringsutkast om regler for opptak til barnehager vil bli sendt senere og inngå i arbeidet med Odelstingsproposisjonen.

15 LOVUTKASTET

Kapittel I. Barnehagens formål og innhold

§ 1. Formål

Barnehagen skal gi barn under opplæringspliktig alder gode utviklings- og aktivitetmuligheter i nær forståelse og samarbeid med barnas hjem.

Barnehagen skal hjelpe til med å gi barna en oppdragelse i samsvar med kristne grunnverdier.

Eiere av private barnehager kan i vedtektene bestemme at andre ledd ikke skal gjelde.

Private barnehager og barnehager eiet eller drevet av menigheter innen Den norske kirke, kan i vedtektene fastsette særlige bestemmelser om livssynsformål.

§ 2. Barnehagens innhold

Barnehagen skal være en pedagogisk tilrettelagt virksomhet.

Barnehagen skal bistå hjemmene i deres omsorgs- og oppdrageroppgaver, og på den måten skape et godt grunnlag for livslang læring og aktiv deltagelse i et demokratisk samfunn.

Omsorg, oppdragelse og læring i barnehagen skal fremme menneskelig likeverd, likestilling, åndsfrihet, toleranse og forståelse for bærekraftig utvikling. Barnehagen skal gi barn muligheter for lek, livsutfoldelse og meningsfulle opplevelser og aktiviteter i trygge og samtidig utfordrende omgivelser.

Barnehagen skal ta hensyn til barnas alder, funksjonsnivå, kjønn, sosiale, etniske og kulturelle bakgrunn. Barnehagen skal gi barn grunnleggende kunnskap på sentrale og aktuelle områder.

Barnehagen skal støtte barns nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær og gi utfordringer med utgangspunkt i barnets interesser, kunnskaper og ferdigheter.

Barnehagen skal formidle verdier og kultur, gi stort rom for barns egen kulturskaping og bidra til at alle barn får oppleve glede og mestring i et sosialt og kulturelt fellesskap.

Barnehagetilbud for samiske barn skal bygge på samisk språk og kultur.

Departementet fastsetter en rammeplan for barnehagen. Rammeplanen skal gi retningslinjer for barnehagens innhold og oppgaver.

Barnehagens eier kan tilpasse rammeplanen til lokale forhold.

Med utgangspunkt i rammeplan for barnehagen skal samarbeidsutvalget for hver barnehage fastsette en årsplan for den pedagogiske virksomheten.

Kapittel II. Barns og foreldres medvirkning

§ 3. Barns rett til medvirkning

Barn i barnehagen har rett til å uttale seg om sitt syn på barnehagen innenfor barnehagens daglige virksomhet.

Barn skal jevnlig få mulighet til aktiv deltagelse i planlegging og vurdering av barnehagens virksomhet.

Barnets synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med dets alder og modenhet.

§ 4. Foreldreråd og samarbeidsutvalg

For å sikre samarbeidet med barnas hjem, skal hver barnehage ha et foreldreråd og et samarbeidsutvalg.

Foreldrerådet består av foreldrene/de foresatte og skal fremme deres fellesinteresser og bidra til at samarbeidet mellom barnehagen og foreldregruppen skaper et godt barnehagemiljø.

Samarbeidsutvalget skal være et rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ. Samarbeidsutvalget består av foreldre/foresatte og ansatte i barnehagen, slik at hver gruppe er likt representert. Barnehagens eier kan delta etter eget ønske, men ikke med flere representanter enn hver av de andre gruppene.

Barnehageeier skal sørge for at saker av viktighet forelegges samarbeidsorganene.

§ 5. Felles samarbeidsutvalg for barnehage og skole

Kommunen kan bestemme at det skal være felles samarbeidsutvalg for kommunal barnehage og grunnskole. Der begge parter ønsker det, kan det etableres tilsvarende ordning for privat barnehage og kommunal eller privat skole. Samarbeidsutvalget settes også i slike tilfeller sammen etter § 4 tredje ledd, men slik at foreldre/foresatte og ansatte fra både barnehagen og skolen skal være representert, jf. lov om grunnskolen og den vidaregående opplæringa (opplæringslova) § 11-1 fjerde ledd.

Kapittel III. Ansvar og myndighet

§ 6. Godkjenningsplikt

Virksomheter som gir tilsyn og omsorg for barn under opplæringspliktig alder, plikter å søke godkjenning som barnehage når:

- a. virksomheten er regelmessig og ett eller flere barn har en ukentlig oppholdstid på mer enn 20 timer, og
- b. antall barn som er til stede samtidig er 10 eller flere når barna er tre år eller eldre, eventuelt fem eller flere når barna er under tre år, og
- c. tilsynet utføres mot godtgjøring.

Virksomheter etter første ledd må være godkjent før driften settes i gang.

§ 7. Barnehageeiers ansvar

Barnehageeier skal påse at virksomheten drives i samsvar med gjeldende lover og regelverk.

Barnehageeier må legge fram opplysninger om regnskapsdata og tjenestedata etter forskrifter fastsatt av departementet.

Barnehageeier plikter å gi barnets bostedskommune de opplysninger som er nødvendige for å kunne føre et register som nevnt i § 8 fjerde ledd.

Barnehageeier skal fastsette barnehagens vedtekter. Vedtektene skal gi opplysninger som er av betydning for foreldrenes/de foresattes forhold til barnehagen.

§ 8. Kommunens ansvar

Kommunen er lokal barnehagemyndighet og skal sikre at barnehagene drives i samsvar med gjeldende lover og regelverk.

Kommunen har plikt til å sørge for at det finnes et tilstrekkelig antall barnehageplasser for barn under opplæringspliktig alder. Utbyggingsmønster og driftsformer skal tilpasses lokale forhold og behov.

Kommunen har ansvaret for at barnehagetilbudet til samiske barn bygger på samisk språk og kultur.

Hver kommune skal opprette og føre register til bruk for trygdekontorene i forbindelse med kontroll av beregning og utbetaling av kontantstøtte etter kontantstøtteloven. Registeret kan samkjøres mot trygdekontorets register over mottakere av kontantstøtte. Departementet gir forskrifter med utfyllende bestemmelser om føringen av registeret, hvilke opplysninger registeret skal inneholde og behandlingen av disse opplysningene.

§ 9. Fylkesmannens ansvar

Fylkesmannen har veiledningsansvar overfor kommuner og eiere av virksomheter etter denne lov og er klageinstans i forhold til vedtak fattet av kommunen etter lovens §§ 10, 16, 18 og 19 og der det følger av forskrifter gitt i medhold av denne lov.

Fylkesmannen fører tilsyn med at kommunen utfører de oppgaver den som barnehagemyndighet er pålagt etter denne lov.

Kapittel IV. Barnehagemyndighetens generelle oppgaver mv.

§ 10. Godkjenning

Kommunen avgjør søknad om godkjenning etter en vurdering av barnehagens egnethet i forhold til formål og innhold, jf. §§ 1 og 2.

Godkjente virksomheter skal være registrert i Enhetsregisteret.

Kommunen kan sette vilkår for godkjenningen med hensyn til antall barn, barnas alder og oppholdstid.

Kommunens vedtak kan påklages til fylkesmannen.

§ 11. Familiebarnehager

Godkjenning av familiebarnehager omfatter virksomhetens organisering og det enkelte hjem.

Departementet kan gi forskrifter om godkjenning og drift av familiebarnehager.

§ 12. Samordnet opptaksprosess i kommunen

Alle godkjente barnehager i kommunen skal samarbeide om opptak av barn. Kommunen skal legge til rette for en samordnet opptaksprosess, der det tas hensyn til barnehagenes mangfold og egenart. Brukernes ønsker og behov skal tillegges stor vekt ved selve opptaket. Ved en samordnet opptaksprosess skal likebehandling av barn og likebehandling av kommunale og private barnehager sikres.

§ 13. Prioritet ved opptak

Barn med nedsatt funksjonsevne skal ha rett til prioritet ved opptak i barnehage. Det skal foretas en sakkyndig vurdering for å vurdere om barnet har nedsatt funksjonsevne.

Barn som det er fattet vedtak om etter lov om barneverntjenester §§ 4-12 og 4-4 annet og fjerde ledd, har rett til prioritet ved opptak i barnehage.

Kommunen har ansvaret for at barn med rett til prioritet får plass i barnehage.

§ 14. Offentlig tilskudd til private barnehager

Godkjente barnehager skal behandles likeverdig i forhold til offentlige tilskudd. Kongen kan gi forskrifter med nærmere bestemmelser om hva som menes med likeverdig behandling.

§ 15. Foreldrebetaling

Kongen kan gi forskrifter med nærmere bestemmelser om foreldrebetaling i barnehagen, herunder søskenmoderasjon og inntektsgradering.

§ 16. Tilsyn og veiledning

Kommunen fører tilsyn med virksomheter etter denne lov. Kommunen skal gi veiledning til barnehager og kan gi pålegg om retting av uforsvarlige eller ulovlige forhold ved godkjente eller godkjenningspliktige virksomheter. Hvis fristen for å etterkomme pålegget ikke overholdes, eller hvis forholdet ikke lar seg rette, kan kommunen vedta tidsbegrenset eller varig stenging av virksomheten. Kommunens stengingsvedtak skal sendes fylkesmannen til orientering. Vedtak om retting og stenging kan påklages til fylkesmannen.

§ 17. Barnehagemyndighetens rett til innsyn

Virksomhetens leder eller eier plikter å gi barnehagemyndigheten de opplysninger som anses påkrevet for å utøve myndighetens oppgaver etter denne lov.

Virksomhetens leder eller eier plikter også å gi barnehagemyndigheten adgang til lokaler der det drives barnehage eller virksomhet som er eller kan være godkjenningspliktige etter denne lov.

Kapittel V. Personalet

§ 18. Ledelse

Alternativ A

Barnehagen skal ha en forsvarlig pedagogisk og administrativ ledelse.

Barnehagen skal ha en daglig leder.

Alternativ B

Barnehagen skal ha en forsvarlig pedagogisk og administrativ ledelse.

Barnehagen skal ha en daglig leder som har utdanning som førskolelærer eller annen treårig pedagogisk utdanning på høgsolenivå med tillegg av ett års (60 studiepoeng) videreutdanning i barnehagepedagogikk.

Når barnehage og grunnskole er organisert som en mindre virksomhet, kan skolens rektor være daglig leder for barnehagen.

Kommunen kan innvilge dispensasjon fra utdanningskravet etter andre ledd. Kommunens vedtak kan påklages til fylkesmannen.

Departementet gir nærmere forskrifter.

§ 19. Barnehagens øvrige personale

Alternativ A

Bemanningen skal bestå av førskolelærere og annet egnet personale.

Bemanningen må være tilstrekkelig til at personalet kan drive en tilfredsstillende pedagogisk virksomhet.

Likeverdig med førskolelærerutdanning er annen treårig pedagogisk utdanning på høgsolenivå med tillegg av ett års (60 studiepoeng) videreutdanning i barnehagepedagogikk.

Kommunen kan gi dispensasjon fra utdanningskravet i første ledd. Kommunens vedtak kan påklages til fylkesmannen.

Departementet gir forskrifter om dispensasjon og om unntak fra utdanningskravet for personale som arbeider i barnehagen på nattid.

Departementet gir utfyllende forskrifter om pedagogisk bemanning.

Dagens norm om pedagogtetthet videreføres i forskrift.

Alternativ B

Som alternativ A, men med en felles norm i forskriften på én førskolelærer per 10-14 barn som er til stede samtidig.

Alternativ C

Bemanningen skal bestå av førskolelærere og annet egnet personale.

Bemanningen må være tilstrekkelig til at personalet kan drive en tilfredsstillende pedagogisk virksomhet.

Likeverdig med førskolelærerutdanning er annen treårig pedagogisk utdanning på høgsolenivå med tillegg av ett års (60 studiepoeng) videreutdanning i barnehagepedagogikk.

Barnegruppene skal ha en størrelse som er hensiktsmessig ut fra barnas alder og forutsetninger.

Kommunen kan gi dispensasjon fra utdanningskravet i første ledd. Kommunens vedtak kan påklages til fylkesmannen.

Departementet gir forskrifter om dispensasjon og om unntak fra utdanningskravet for personale som arbeider i barnehagen på nattid.

Alternativ D

Bemanningen skal være tilstrekkelig til at personalet kan drive en tilfredsstillende pedagogisk virksomhet.

Barnegruppene skal ha en størrelse som er hensiktsmessig ut fra barnas alder og forutsetninger.

§ 20. Politiattest

Den som skal arbeide i barnehage må legge fram tilfredsstillende politiattest. Attesten skal vise om vedkommende er siktet, tiltalt eller dømt for seksuelle overgrep mot barn.

Personer som er dømt for seksuelle overgrep mot barn, er utelukket fra arbeid i barnehager.

Kommunen kan kreve politiattest etter første ledd også for andre personer som regelmessig oppholder seg i barnehagen.

Departementet gir utfyllende forskrifter til denne paragrafen.

Kapittel VI. Forskjellige bestemmelser

§ 21. Saksbehandlingsregler for opptak i barnehagen

(Lovforslag kommer senere)

§ 22. Taushetsplikt

For virksomheter etter denne lov, gjelder reglene om taushetsplikt i forvaltningsloven §§ 13 til 13f tilsvarende.

§ 23. Opplysningsplikt til sosialtjenesten

Barnehagepersonalet skal gi sosialtjenesten bistand i klientsaker. De skal i sitt arbeid være oppmerksom på forhold som bør føre til tiltak fra sosialtjenestens side, og de skal av eget tiltak gi sosialtjenesten opplysninger om slike forhold. Av eget tiltak kan opplysninger bare gis etter samtykke fra klienten, eller så langt opplysningene ellers kan gis uten hinder av taushetsplikt. Opplysninger skal normalt gis av daglig leder.

§ 24. Opplysningsplikt til barneverntjenesten

Barnehagepersonalet skal i sitt arbeid være oppmerksom på forhold som kan føre til tiltak fra barneverntjenestens side.

Uten hinder av taushetsplikt skal barnehagepersonalet av eget tiltak gi opplysninger til barneverntjenesten, når det er grunn til å tro at et barn blir mishandlet i hjemmet eller det foreligger andre former for alvorlig omsorgssvikt, jf. lov om barneverntjenester § 4-10, § 4-11, § 4-12, eller når et barn har vist vedvarende alvorlige adferdsvansker, jf. samme lov § 4-24. Også etter pålegg fra de organer som er ansvarlige for gjennomføringen av lov om barneverntjenester, plikter barnehagepersonalet å gi slike opplysninger. Opplysninger skal normalt gis av daglig leder.

§ 25. Helsekontroll av barn og personale

Før et barn begynner i barnehage, skal det legges fram erklæring om barnets helse. Dersom barnet har møtt til de ordinære undersøkelser på helsestasjon, kan slik erklæring gis av barnets foresatte.

Barnehagens personale har plikt til å gjennomgå adekvat tuberkulosekontroll.

§ 26. Lovens anvendelse på Svalbard

Departementet kan gi forskrift om lovens anvendelse på Svalbard og kan fastsette særlige regler under hensyn til de stedlige forhold.

Kapittel VII. Ikrafttredelse og endringer i andre lover

§ 27. Ikrafttredelse. Endringer i andre lover

I.

Denne lov trer i kraft fra den dag Kongen bestemmer. Fra den tid loven trer i kraft gjøres følgende endringer i annen lov: Lov 5. mai 1995 nr. 19 om barnehager oppheves.

HØRINGSUTTALELSER VEDRØRENDE NY BARNEHAGELOV FRA SAMARBEIDSUTVALGENE I 8 KOMMUNALE BARNEHAGER – SAMMENDRAG.

ENERHAUGEN BARNEHAGE:

Barnehagens formål § 1:

Har ingen sterke synspunkter på formålsparagrafen.

Barnehagens innhold - § 2:

Positivt med utvidelse av § 2 om innhold. Viktig at kvalitet, rammer og innhold kommer i lovs form.

Barn og foreldres medvirkning, §§ 3 og 4:

Spennende og riktig at FN's barnekonvensjon innarbeides i barnehageloven.

Arealnormen, §3 i nåværende lov:

SU er av den oppfatning at barns leke- og oppholdsareal bør omfattes av loven og at dagens normer må opprettholdes. En minimumsnorm er med på å skape en positiv, fysisk ramme for at barnehagelovens kvalitetskrav skal oppfylles (jfr. 2 i høringsnotatet).

Ledelse § 18:

SU støtter lovforslagets alternativ B i forhold til ledelse. Det er viktig at barnehagen har en daglig leder med førskolelærerutdanning. Ser imidlertid positivt på en åpning for at andre med 3-årig utdanning kan tilsettes.

Barnehagens øvrige personale, § 19.

SU mener at det er viktig at både kompetanse og bemanningsnorm lovfestes. I forslag til lovens § 2, gis det klare rammer for barnehagens innhold og oppgaver. Det blir svært viktig at det i hver barnegruppe finnes kvalifiserte personer til å lede dette arbeidet.

Ser det som vesentlig å forskriftsfeste krav om pedagogisk tetthet. Dagens norm er et godt utgangspunkt som en minimumsnorm. SU mener at alternativ A eller B må velges.

HOBERG BARNEHAGE:

Barnehagens innhold - § 2:

Vil rose forslaget til utvidelse av § 2 om innhold. SU opplever og ser utvidelsen som en konkretisering av hva som menes med "en pedagogisk tilrettelagt virksomhet". Utvidelsen gir SU mer medinnflytelse, noe som innfrir forventningene til det nye lovutkastet.

Barn og foreldres medvirkning, §§ 3 og 4:

SU synes det er positivt at FN's konvensjon om barns rettigheter blir brukt som underlagsdokument. Ses på som særlig positivt at barns rett til medvirkning og medbestemmelse blir lovfestet. Ser det ikke som problematisk at de detaljerte reglene for forelderåd og SU fjernes - § 4 sikrer foreldre/foresattes rettigheter til medinnflytelse.

Arealnormen, §3 i nåværende lov:

SU ser det som positivt at det blir strenge krav til godkjenning av bygninger der det skal drives barnehage. Savner imidlertid en arealnorm. Er redd at en lov uten en norm gir rom for å presse for mange barn inn i eksisterende bygg.

Kap. V: Personalet

Stiller seg undrende til hele forslaget. Ser ut som de ikke vet hva og hvor de vil. SU ser dagens lov som et minimum både når det gjelder personer på jobb og i forhold til utdanningskravet for personalet. Dette gjelder også for barnehagens styrer/daglige leder. SU føler at de positive ordene i § 2 blir svada om de ikke følges opp med krav i forhold til antall barn og til kompetansen til de som skal jobbe i barnehagen. For § 18 blir alternativ B å betrakte som det beste alternativet. For § 19 vil også alternativ B være det SU mener er det beste

HOLMLUND BARNEHAGE:*Barnehagens formål § 1:*

Ansattes repr. i SU stilte spørsmål til begrepet "kristne grunnverdier". Følte det respektløst ovenfor minoriteter. Alle trossamfunn har samme grunnverdier. Går i mot det som sies i § 2 3. ledd. Det ble ment at loven bør snakke alle barns sak.

Barns rett til medvirkning, § 3:

Foreldrerepr. stilte spørsmål ved om det ble lagt for stor byrde på personalet i forhold til før. De ansatte mente at dette var noe de jobbet mye med i forbindelse med sosial kompetanse. Gi barna lette valg. Barneintervju.

Arealnormen, §3 i nåværende lov (jfr. § 10):

Ønsker å beholde krav til areal ute og inne. Mener at dette er veldig viktig. Må være et minstekrav.

Ledelse § 18:

Her må det velges alternativ B. Det er viktig for barnehagen at det stilles krav til den som skal lede en barnehage.

Barnehagens øvrige personale, § 19.

Her er det alternativ A som er det riktige. Det må stilles krav til hva slags bemanning vi trenger i en barnehage. Bør legge noen normer/krav som ikke kan fravikes. Viktig i forhold til kvalitet. Jfr. § 2 så skal barnehagen være "en pedagogisk tilrettelagt virksomhet". Da sier det seg selv at en må gå for dette alternativet.

NORDSTAD BARNEHAGE:*Barnehagens innhold - § 2:*

Synes det er veldig positivt at en del av det som står i Rammeplan nå er tatt inn i lovteksten – dette sikrer bedre hav som skal være barnehagens innhold.

Barns rett til medvirkning, § 3:

Positivt at dette kommer inn i loven. En kommentar fra foreldrene er at det er viktig at barna lærer akseptable måter å si sin mening på.

§ 4 Foreldreråd og samarbeidsutvalg:

Foreldrene synes at det er helt greit det som foreslås i lovteksten.

§ 10 Godkjenning Arealnormen, §3 i nåværende lov:

Synes at dette forslaget er veldig negativt, fordi det tar bort arealkravet som gjelder i dag. Vi er redde for at dette vil føre til flere barn inn i barnehagen og dette vil senke kvaliteten på barnehagen.

§ 13 Prioritet ved opptak:

Er et positivt forslag og fint at det er tatt inn at barn det er fattet vedtak etter barnevernstjenesten er prioritert.

Ledelse § 18:

Her går vi klart inn for alternativ B. Synes det er veldig viktig at styrer har pedagogisk utdanning og helst førskolelærerutdanning.

Barnehagens øvrige personale, § 19.

For å oppfylle det som står i § 2 om barnehagens innhold mener vi at det klart må være krav til utdanning og bemanning. For at det skal bli et godt kvalitativt tilbud i barnehagen må vi sikre at det er nok og kvalifiserte mennesker som jobber der. Vi går derfor inn for alternativ B eller alternativ A.

ROMEDAL BARNEHAGE:*Barnehagens formål § 1:*

Er greit med en "oppdragelse i samsvar med kristne grunnverdier". Dette er lik dagens lovtekst.

Barns rett til medvirkning, § 3:

Vi er fornøyd med at barna – i den grad det lar seg gjøre – er tatt med som part i barnehagens utvikling.

§ 6 Godkjenningsplikt:

Setter pris på at de faste grensene som er videreført i lovutkastet vedr. definisjonen av hva som er barnehagedrift og når slike plikter å søke godkjenning.

§ 10 Godkjenning - Arealnormen, §12 i nåværende lov:

Finner ikke igjen i nytt lovutkast vedrørende krav til barnas leke- og oppholdsareal. Synes dette er svært kritikkverdig. Denne mangelen vil gjøre at godkjenningsmyndigheten (kommunen) ikke kan sette krav til en av de viktigste faktorene i en barnehage: rimelig god plass til hvert barn. Dep. Vil skjerpe plikten til å søke om godkjenning, men fratrar samtidig kommunene muligheten til å sette krav til godkjenning.

Ledelse § 18:

Alternativ A er ikke egnet i en lov da det ikke spesifiserer noen krav til den som skal lede barnehagen. Meningen med en lov må være at den setter regler og grenser, ikke at det ramses opp skjønsmessige begreper. Alternativ B er bedre, men inneholder fortsatt uklare begreper som "forsvarlig pedagogisk og administrativ ledelse". Er videre uklart hvor dep. mener ansvaret skal ligge når det deler ledelsen opp i to biter – en ledelse og en leder.

Barnehagens øvrige personale, § 19.

Alternativ A er best med krav om 3-årig pedagogisk utdanning hos noen av personalet – men det mangler fremdeles en presisering av hva "tilstrekkelig" bemanning betyr. "Tilstrekkelig" bør presiseres til maks 18 barn pr. 3 voksne. Vi er fornøyd med at "dagens norm om pedagog-tetthet videreføres i forskrift". Alternativ C benytter upresise begreper i at "barnegruppen skal ha en størrelse som er hensiktsmessig" Alternativ D stryker alle krav til utdanning hos dem som skal drive barnehage. Et slikt forslag svekker seriositeten i dep. forslag til ny barnehagelov.

VALLSET BARNEHAGE:*AREAL:*

Dagens arealnorm på 4 kvm pr. barn over 3 år bør ikke endres. Vi snakker om en meget aktiv brukergruppe som trenger disse kvm å utfolde seg på. Skulle arealnormen endres og i verste fall reduseres, frykter vi som foreldre at dette kan hemme våre barns utvikling.

KOMPETANSE OG BEMANNING:

Endringer i bemanningsnormen bør ikke gjennomføres. Våre barn vil måtte dele de ansatte i større grad enn i dag. Ringvirkningene av større arbeidspress blant de ansatte kan som kjent medføre for eksempel høyere sykefravær. Dersom utdanningskravene til ansatte skulle bli endret vil dette igjen ramme våre barn. Faren for ukvalifisert personell til å løse akutte bemanningsproblemer vil øke. Styrerens rolle i hverdagen er uten tvil nerven i barnehagens daglige drift og løsning av pålagte oppgaver. Nærheten til de ansatte og våre barn vil kunne gi bedre tilbakemelding til lederen på hvilke behov som finnes i barnehagen. En ev. endring vil måtte forutsette tilnærmet samme styringsform som i dag for å kunne opprettholde våre barns rettigheter i hverdagen.

*SAMMENDRAG:**§ 10 Godkjenning - Arealnormen, §12 i nåværende lov:*

Synes det er bra at egnethet vurderes – men mener allikevel at en videreføring av dagens minstekrav om areal bør tilhøre loven. Dette for å sikre barna tilstrekkelig med plass å røre seg på.

Ledelse § 18:

Alternativ B foretrekkes framfor alternativ A. Daglig leder ved barnehagen bør være utdannet førskolelærer eller ha annen treårig pedagogisk utdanning på høgsolenivå – med tillegg av ett års videreutdanning i barnehagepedagogikk.

Barnehagens øvrige personale, § 19.

Alternativ A foretrekkes da dette gir en utfyllende forskrift om pedagogisk bemanning i barnehagen.

Det anbefales fra oss at pedagogisk utdanning vektlegges i framtidig organisasjon og at bemanningstallet ikke reduseres slik at det faglige kan prioriteres også i framtida.

ØSTGÅRD BARNEHAGE:**AREAL:**

I og med at krav om areal pr. barn er foreslått fjernet, er vi redd for at det blir flere barn i gruppene. Dette vil forringe tilbudet for barna og gjøre arbeidssituasjonen for personalet vanskeligere.

BARNEHAGENS LEDELSE - § 18:

Alt. B sier at daglig leder skal være førskolelærer eller ha annen treårig pedagogisk utdanning med videreutdanning i barnehagepedagogikk. Her mener SU ved Østgård at det kun skal være førskolelærere som kan være ledere ved barnehagen. Dette med bakgrunn i førskolelærernes kompetanse i forhold til pedagogisk utvikling i barnehagen. Uten denne innsikt og kompetanse, vil en leder stå fjernt fra barnehagens daglige liv.

BARNEHAGENS ØVRIGE PERSONALE - § 19:

Viktig at det lovfestes med førskolelærere som pedagogiske ledere for hver barnegruppe. Faller dette bort kan barnehagene fort bli en oppbevaringsplass og ikke et pedagogisk tilrettelagt tilbud. Antall barn pr. pedagog må også videreføres i loven.

ÅSBYGDA BARNEHAGE:**Barnehagens innhold § 2:**

Positivt at punktet om barnehagens innholdsparagraf er utvidet. Det lovfester hva barnehagene skal legge til rette for og viser i lovtekst hvilken samfunnsmessig side barnehagen har. En kvalitetssikring for barnehagen.

Om barns og foreldres medvirkning. § 3: Barns rett til medvirkning

En lovfesting av barns rett til medbestemmelse og medvirkning er i henhold til FN's konvensjon og bør ha sin paragraf i ny barnehagelov. Vesentlig og positivt !

§ 10 Godkjenning - Arealnormen, §12 i nåværende lov:

Å oppheve dagens arealnorm åpner for å kunne "plassere" flere barn i barnehagene. Det mener er svært uriktig og ser faren i at barnehagen blir en oppbevaringsplass. Hva med kvalitet, barnas medvirkning og rett til å bli sett og hørt, personalet som har tid til dialog med barna??!! Personalets status og arbeidsmiljø??

Ledelse § 18:

Alt. A åpner opp for at leder ikke må ha barnehagepedagogisk kompetanse. Barnehagen er en pedagogisk tilrettelagt virksomhet og styrer bør fortsatt ha førskolelærerutdanning.

Barnehagens øvrige personale, § 19.

I alternativer som er listet opp åpnes det for en kraftig forringing av bemanningsnormen. Alt. A og C gir ingen føringer for hvordan bemanningen skal være. Barnehagen skal arbeide mot økt kvalitet og opplever stadig økende press på fra brukergrupper. Med å åpne for nevnte alternativer vil ikke dette på noen måte henge sammen, barnehagen trenger en grunnleggende pedagogtethet for å sikre kvalitet i barnehagen. Antallet barn pr. pedagog og øvrige tilsatte er i dag presset opp mot et maksimum. De siste års erfaringer tilsier stadig mer krevende barnegruppe og mange barn som trenger spesiell tilpasning og tilrettelegging. Ved å endre/fjerne bemanningsnormen vil det være stikk i strid med de behov vi opplever at barnehagen har. Ved å sikre kvaliteten i framtidens barnehager er de skisserte forslag C og D forkastelige.